

Compagnonscursus

nov 2019

Marcel Seuninga

Verklingszorg Noord Nederland,
Afdeling Vroegsignalering en preventie

Programma

- Vroegsignalering Alcohol bij je patienten
- ADM beleid van je organisatie (HAGRO, Gezondheidscentrum, Maatschap)

Norm gezondheidsraad 2016:

- Drink geen alcohol of anders maximaal 1 glas per dag

Belang vroegsignalering

- 10-15 % vermindert alcoholgebruik n.a.v. gesprek met huisarts
- Minder druk op gezondheidszorg
- Minder ongevallen

Toch vragen huisartsen er te weinig naar

Minimale interventie

NHG-standaard:

- Problemen met alcohol manifesteren zich in de dagelijkse praktijk vooral door indirecte signalen.
- Vraag naar het gebruik van alcohol bij elke patiënt met niet direct te verklaren klachten.
- Behandeling is effectiever naarmate de problematiek in een eerder stadium wordt herkend.
- De huisarts kan in het algemeen patiënten met problematisch alcoholgebruik zelf behandelen.
- Kortdurende interventies door de huisarts en praktijkondersteuner zijn effectief in het verminderen van alcoholgebruik.

Over de angst de patiënt te kwetsen (en daardoor te verliezen) zegt de NHG-Standaard Problematisch alcoholgebruik dat de meeste patiënten het niet ongewenst vinden dat de arts naar alcoholgebruik vraagt. Uiteraard dient dit op een respectvolle wijze te gebeuren. Wanneer de huisarts adviseert om minder te drinken leidt dit tot een reductie van 10 tot 16%! Een dergelijke inspanning van de huisarts kan niet tijdrovend of moeilijk worden genoemd. En de huisarts hoeft het niet alleen te doen omdat veel POH-ers met motiverende gespreksvoering zijn opgeleid en e-health of verslavingszorg steeds toegankelijker en bewezen effectief zijn geworden.

De Audit C

- Vind u het goed dat ik u een paar vragen stel over uw alcoholgebruik?
- 1. hoeveel dagen van de week drinkt u
- 2. hoeveel drinkt u op zo'n dag dat u alcohol drinkt
- 3. hoe vaak per maand drinkt u 6 glazen of meer?

Jij en je collega's

Je kent het wel...

- Je bent pas alcoholist als je meer drinkt dan je huisarts
- De dokter heeft gezegd: “borrel op zijn tijd kan geen kwaad”
- Arts staat in de top 5 van de beroepen met de meeste stress
- Huisarts is een beroepsgroep met een hoog percentage aan alcoholmisbruik
- Alcoholmisbruik komt het meest voor bij hoog-opgeleiden

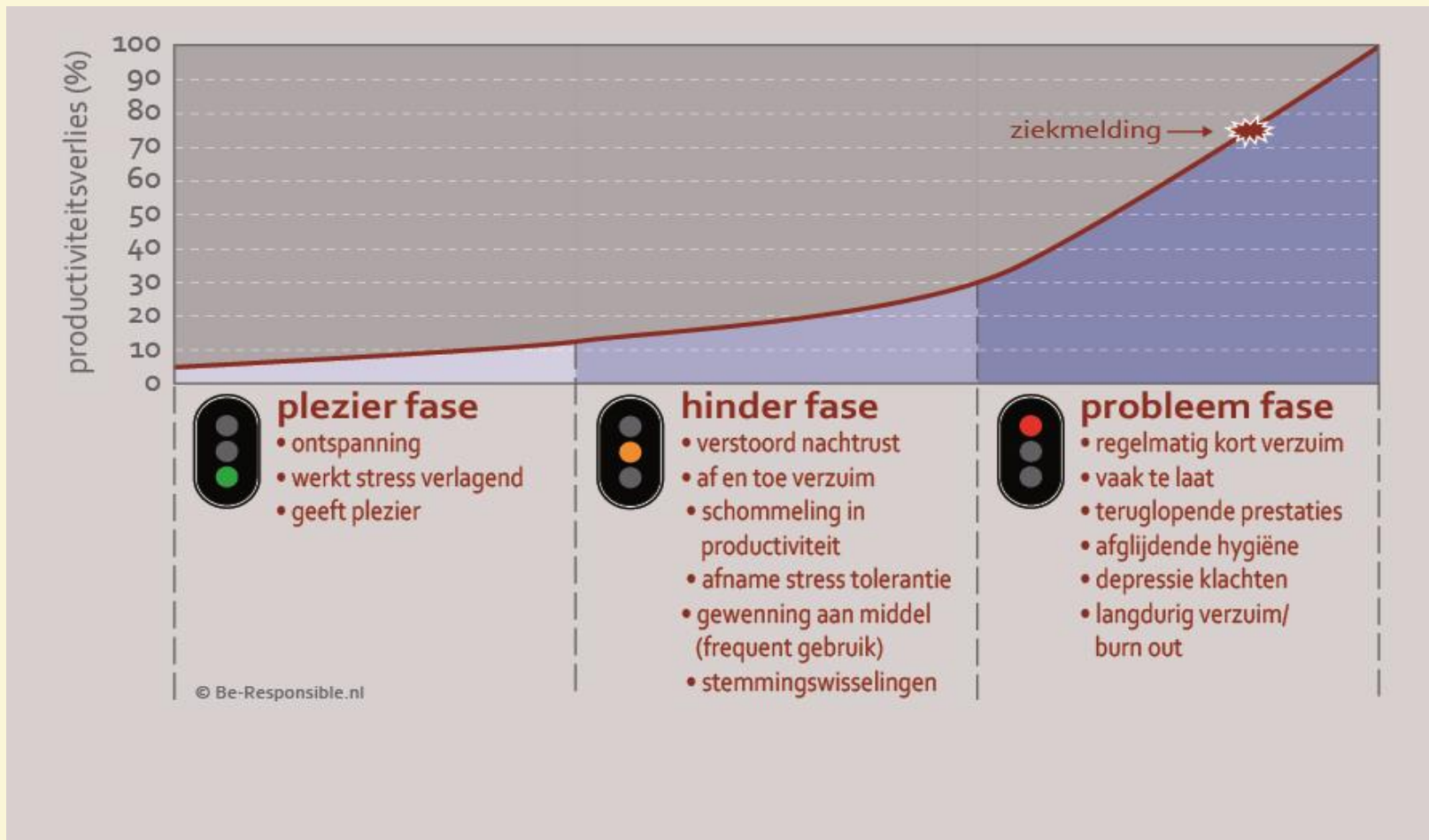
Cijfers en feiten

- 81% van alle Ned. > 18 jaar drinkt alcohol
- Sinds 2003 zijn er geen cijfers meer over alcoholgebruik onder de beroepsbevolking:
 - RIVM 2015: 9,5% > 18 jaar drinkt overmatig alcohol.
 - RIVM 2015: 10% > 18 jaar drinkt zwaar alcohol.
 - CBS: 8,9 miljoen behoort tot de beroepsbevolking (15-75 jaar)
 - 9% hiervan heeft alcoholproblemen
 - 5% is probleemdrinker
 - 4% verslaafd.
- Geen probleemherkenning: werkgever, bedrijfsarts of huisarts
- ArboNed: probleemdrinkers 6x vaker ziek
- Arbo Unie: 13% van het totale ziekteverzuim komt door alcohol

- Bron: RIVM; Leefstijlmonitor; CBS; ArboNed

Cijfers en feiten

Middelenbeleid, waarom?

- Haalt middelengebruik uit de taboesfeer
- Verbetert: veiligheid en kwaliteit van het werk, sfeer en gezondheid, lager verzuim
- Geeft duidelijkheid: wat zijn onze manieren? Wat doen we als het mis gaat?
- Geeft meer: Juridische mogelijkheden
- Alcohol en drugsgebruik en werk gaan niet samen, op het werk moet je je concentreren

Effecten alcohol, drugs medicijnengebruik op prestaties

- Economische schade door verzuim, bedrijfsongevallen, productiefouten, onvoldoende functioneren en verslechtering werksfeer, imagoschade
- Productiviteit van de werknemer is 75%
- 13% van werknemers in ziektewet heeft problemen met alcoholgebruik
- Werknemers zijn zich vaak niet bewust van nadelige invloed alcohol op arbeidsprestaties
- Bron: CBS

Ziekteverzuim en Bedrijfsongevallen

- In lagere functies eerder verzuim
- Kwalitatief minder goed werk
- Verzuim: 2-6 keer méér frequent kortdurend ziekteverzuim
- 10-30% van de ongevallen hangt samen met alcoholgebruik
- Verminderde productiviteit
- Aantasting van de sfeer
- Economische schade: € 1,6 mld*

- Bron: RIVM

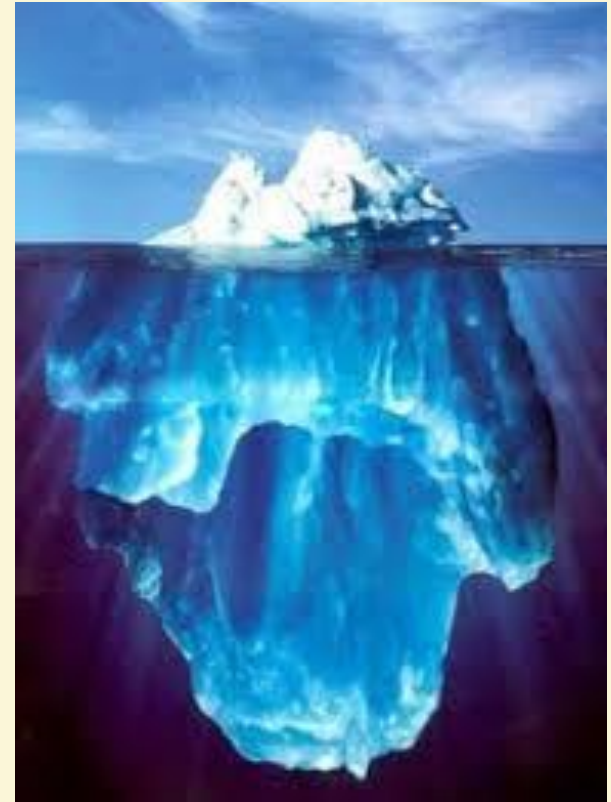

Signaleren van middelenproblematiek

Signalering: op het werk

- ‘Zomaar’ kleine ongelukjes
- Meer (kortdurend) verzuim
- Vaak te laat komen
- Vaak afwezig zonder toestemming
- Vreemde en ongeloofwaardige excuses voor afwezigheid
- Lange pauzes en veelvuldig wc-bezoek
- Concentratieverlies en minder efficiënt werken
- Onregelmatig werkpatroon
- Aantasting werksfeer, hangt gedoe om heen
- Minder goede werkkwaliteit

Signalering: zichtbare signalen

- (Adem) ruikt naar alcohol
- Gewichtsverlies
- Trillende, zwetende handen (ontwenningverschijnselen)
- Troebele blik
- Minder verzorgd uiterlijk

Signalering: reacties van anderen

- Collega's geven een vermoeden aan
- Verhouding met collega's verslechtert
- Steeds meer klachten, ook van klanten/burgers
- Sfeer

Vroegsignalering

- Hoe eerder aangepakt, des te groter de kans op verbetering!
- Dossieropbouw, schriftelijk

**Bespreekbaar maken op een
respectvolle manier helpt altijd!**

een constructief gesprek

Voorwaarden voor een gesprek

- Partnerschap
- Zonder oordeel
- Open vragen
- Niet moraliserend
- Niet etiketteren

VRAGEN??

www.vnn.nl

VNN op Youtube:

Webinars: Drugs, feiten en Fabels

Verslaving als hersenziekte

Omgaan met het drankgebruik van een ander

Alcohol en ouderen

12 november 12.00u Lunchwebinar: Het rookvrij maken
van uw organisatie

